Ч. 204 Неділя 10 (23) вересня 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Вибори до парляменту. — До ситуациї. — Події в Хіні. — Шах у Відни).

Єго Ціс. і Кор. Ап. Величество зволив Найвисшим патентом з дня 7 вересня 1900 р. розвязати Палату послів Ради державної і розпорядити безпроволочне розписане нових загальних виборів. В наслідок зарядженя Є. Е. п. Міністра справ внутрішних розписує Є. Е. п. Намістник ґр. Лев Пініньский загальні вибори до Ради державної і установляє такі речинці виборів: З загальної куриї на день 13 грудня 1900, з сільских громад на день 17 грудня, з міст на день 20 грудня, з торговельних і промислових палат на 10 січня 1901, а з куриї більших посілостий на день 15 січня. Близші постанови щодо години і місця, в котрих вибори мають ся відбувати, будуть подані до відомости виборцям в своїм часі.

Перебуваючі у Відни пп. Яворский, Ебенгох і Дипавлі відбули онагди і вчера конференциї, на котрих — як здогадують ся часописи — була обговорювана політична ситуация. — Linzer Volksblatt в письмі з Відня виступає знов против Молодочехів з причин їх обструкцийних змагань. Письмо, писане дром Ебенгохом, каже між иншими: Всіх обгортає пригноблене Чехи будуть цілком відокремлені; навіть ческа консервативна шляхта не стане по стороні Молодочехів. Поляки в тій справі займуть також відпорне становища, бо бажають удержаня центрального парляменту. — Письмо Ебенгоха кінчить ся висказом надії, що може Молодочехи повернуть до розумної і умірено тактики, бо лише в тім случаю можливе дальше спільне поступоване в парляменті. — Староческі часописи уважають ту заяву дра Ебенгоха за погіршене положеня Чехів, котрі тепер остали цілковито без союзників. Ті часописи звертають увагу на факт, що виборчий молодеский маніфест, писаний так остро, не містить слова: обструкция. Правительству також дуже вигідне таке відокремнене Чехів, бо відпадає єму потреба вдавати ся з Чехами в переговори, або робити їм які уступки.

Шах перский приїхав дня 20 вересня до Відня повитаний на зелізничім двірци Цісарем і архикнязями. В улицях, куди переїздив шах творило войско шпалір. Шах був утомлений подорожию і мусів відкликати заповіджені візити у членів цісарского дому. Вчера пополудни відбув ся в цісарскій палаті обід в честь шаха. В обіді взяли участь крім членів цісарского дому також міністри, двірскі достойники і дружина шаха. Вечером був шах в товаристві Цісаря і архикнязів на представленю в надворній опері. Шах розмавляв часто при помочи товмача з Цісарем і архикнягинею Ізабелею. З Відня поїде шах на Константинополь до Персиї.

В Хіні не лучило ся в послідних днях нічого важнійшого. Лігунчан прибув вже до Тієнтсіну, звідки під охороною російскої дружини мав зараз від'їхати до Пекіну. Ґр. Вальдерзе приїхав до Шанґаю, де єго повитали дуже горячо Европейці і союзні войска. — Вкінци хіньский цісар, як доносять німецкі часописи з Шанґаю, видав дня 8 с. м. едикт, в котрім оголошує місто Сіянфу в провінциї Шансі новою столицею Хіни. Сими днями має там прибути цісарский двір і постійно замешкати.

Новинки.

Львів дня 22 го вересня 1900

— **В справі державної запомоги для потерпівших від повени.** „Wiener Ztg." оголошуючи асиґноване запомоги, поміщує такі дальші постанови: Уділені зі скарбу державного кредити мають обернутись на розділене потребуючій людности, котра потерпіла шкоди в наслідок нещасть елементарних, іменно на безворотні запомоги, дальше на закупно живности для людности в околицях навіщених повеню, а також на закупно в тих околицях паші для худоби. З кредитів тих має ся уділяти також субвенциї на роботи в цілі направи ушкоджених через повінь обектів. Розділене запомог належить до властей державних, а всякі прошеня і документи, що відносять ся до тих запомог, увільнено від стемпля і оплат. — Розпорядженє се увійшло в жите з днем оголошеня.

— **Торжественний поранок** відбув ся в четвер в ц. к. семинариї учительскій мужескій у Львові з нагоди сімдесятилітних роковин уродин Цісаря Франц Йосифа І. По вислуханю Служби

---

9)

ДВА АНҐЛІЙЦІ.

(З німецкого — Ернеста Райнгольда Яна.)

(Дальше).

Саммі взяв осторожно одну фляшку з коша і прочитав:

— Число 3; бацилі туберкульози, закрашені після ріжних способів.

— Безвстидний хлопчище, він красить бацилі і білить моє волосє! — звучав глухо під хустиною голос Турнбеля.

Саммі виймив другу фляшку. Напис єї звучав:

— Число 5; бацилі дифтериї, вигодовані і кілька разів перенесені з успіхом на кури.

Тіло Турнбеля дивно похилило ся на бік. Саммі прискочив до него і сказав:

— Маєш! Зомлів. Чи відтерти єго, аби ще кілька разів млів?

Але старий знов підняв ся, і сказав, не відоймаючи хустини від уст:

— Дальше!

Саммі читав напис третої фляшки:

— Число 4; bacillus hiio Mechanicus!

— Як називає ся та погань? — спитав пан.

— Pyocyanicus. Мають єго вже пан?

— Ні, оно має мене! — відозвав ся голос з під хустки.

— Число 8; бацилі туфу.

— О, пекольний склад!

Осторожно виймив льокай більшу трохи фляшку, поглянув потайки з під бров на свого пана, і сказав голоснійше як перше:

— Без числа; жива веретільниця!

Старий зірвав ся з молодечою зручностию з лавки і полетів як опарений в напрямі до замку. А Саммі зложив свої великі кулаки в трубу і крикнув за утікаючим паном:

— Число 13; бацилі холери! — Відтак сказав до себе: — Не достає ще боа дусителя або скаженого пса.

— Чудесний вид! — шепнув пан Фінк за буком до своєї сусідки.

— Число 1; боягуз! — шепнула сьміючись Елєонора.

Саммі взяв лопату, що приніс з собою, побив нею всі фляшки на кусники, накинув на них землі, отворив клітку, нагнав наполоханих кріликів в ліс, і з лопатою, кошем і кліткою пустив ся назад до замку.

Нараз вхопила Елєонора пана Фінка за рукав, і шепнула:

— Тихо! Наша пара!

Справді від стороны, звідки розходили ся дві дороги в лісї, дала ся чути приглушена розмова; можна було розріжнити мужеский і женьский голос.

— Простіть — так говорив Роберт Турнбель — що я дав ждати на себе. Але я мусів далеко сходити, аби сюди дістати ся.

Тепер наблизили ся молоді люди до каміної лавочки, задержали, і Валерия Фінк відозвала ся:

— Я не знала, що роблю. Аж тепер чую, коли вже від чверть години ходжу по лісї, що то був небезпечний поступок. Був тут ваш стрий і панна Роґґенгавзен. Я мало не умерла зі страху.

Молодий Турнбель ще раз перепросив за спізнене, а Валерия говорила дальше:

— Прошу вас, не думайте нічого злого о мені! Справді лекше мені було написати до вас, як сюди прийти, і другий раз я би того не зробила. — Притиснула руку до грудий і глубоко відотхнула. — Слухайте, пане Турнбель! Стережіть ся перед скритими ворогами, бо мусите їх мати!

Роберт поглянув здивований.

— Я? Ворогів? Я, що майже з ніким не сходжу ся і лиш сиджу коло моїх криликів і морских свиньок? Атже я ледве раз на тиждень виходжу з замку.

— То маєте ворогів у власнім домі, а такі найнебезпечнійші! — відповіла Валерия. — Хто єсть та панна Роґґенгавзен? — спитала відтак.

— Товаришка стрийни і любимець мого стрия.

— Чи она злобна? Не фальшива?

Елєонора витягнула шию, а і єї товариш насторожив уши та слухав з подвійною увагою.

— Ні — відповів Роберт. — Ангелом не єсть, она дотепна, радо дрочить ся; але цілком не фальшива.

— Твоє щастє, Роберте — шепнула Елєонора.

— Мій отець — говорила Валерия дальше — одержав нині рано безіменний лист.

Божої в каплици духовної семинариї, удали ся всї професори і ученики до учит. семинариї, де о. Волч, теперішний управитель семинариї, висказав вступне слово. По нїм промовляв проф. Сроковский на тему розвою могучости дому Габсбургів, а також коротко представив панованє достойного ювилята. Дальшу часть програми виповнили співи і деклямациї рускі і польскі. Передовсїм удачно випали деклямациї кандидатів: Михалевского (руска) і Гельшгайна (польска). На закінченє відспівав хор народний гимн.

— **З судової салі.** Перед трибуналом присяглих судиїв у Львові почала ся розправа против Ґуміньского, б. завідателя дібр і цукроварнї в Товмачи, о обманьство. Ґуміньского засуджено при першій розправі на три роки вязниці, але касацийний трибунал приказав ревізию процесу. Розправу веде радник Голковский, а обжалованого боронить др. Ґрек.

— **Огні.** З Брідщини пишуть: Дня 18 с. м. о год. $12^1/_2$ в ночи вибух огонь в селї Кадлубиска, повіта брідского і до години знищив 18 господарств зі всїми припасами сегорічного збіжа. Всї були обезпечені в товаристві Краківскім і Фенікеї. З обезпечених в „Днїстрі" нїхто не потерпів. Шкода виносить 27.700 кор., а обезпечена на суму 18.408 кор.

— **Нещаслива пригода на зелїзници** лучила ся перед кількома днями між стациями Тязовом а Станиславовом. З поїзду ч. 1211, їдучого до Станиславова, випав якийсь селянин і тяжко покалїчив ся. Причиною того нещасливого случаю було се, що дверцї від воза не були замкненї.

— **Цікавий.** Коло Коросна найшов один робітник слїпий набій гарматний і з цікавости взяв ся викрутити з него льонт. Але так незручно забрав ся до дїла, що набій бухнув і тяжко поранив цікавого.

— **Бенкет, яких мало,** видає місто Париж дня 22 с м. для 22.000 мерів (начальників громад), котрі зїхали ся до столиці зі всїх громад Франциї. Приготовленє бенкету повірено однїй з париских фірм реставрацийних, котра обчислила, що буде потребувати 80 кухарів, котрі мусять приготовити між прочим 2.340 бажантів, 4.800 фунтів полядвиці взягої з 250 волів, 4.000 фунтів лосося, 1.200 лїтрів сосу майонесового, 2.000 фунтів винограду, 10.000 бросквинь, 6.000 грушок, 20.000 сливок, 50.000 фляшок вина червоного і білого, 66.000 накрить срібних на зміну, 250.000 тарелїв, 606 столів, 8 кільометрів обрусів, 30.000 сервет, 1.215 кельнерів старших, а кождий з них буде видавати прикази вісьмом молодшим. На салату до печенї потреба 2.500 фунтів фасолї, бараболь, бочки оливи і бочки оцту.

Господарство, промисл, торговля, гігієна і вихованє.

Ради господарскі.

— **Що то єсть ферментация.** (III.) Щоби ферментация могла відбувати ся, то треба відповідного тепла. При 30 до 35 степенях тепла відбуває ся ферментация найлїпше; при 40 степенях єсть вже ферментация недокладна; при 50 степенях не роблять вже дріжджі ніякого впливу а при 70 степенях дріжджі гинуть. Найвідповіднїйша теплота єсть межа 9 а 25 степенями. Щоби ферментация могла відбувати ся треба дальше відповідної скількости цукру. Ферментация відбуває ся найборше, коли в розчинї (плинї або соку, що має ферментувати) єсть 4 до 8 процент цукру а тепло доходить до 34 степенів; коли єсть 9 до 15 проц. цукру, то ферментация відбуває ся вже поволїйше; коли єсть до 25 проц. цукру то ще поволїйше, а при 30 проц ферментация не буде нїколи докладна. З другої сторони знов коли єсть цукру менше як 4 процент, то ферментация відбуває ся так само поволїйше, але тогди єсть она завсїгди докладна. Се пояснює нам, длячого до роблення вин овочевих надають ся н. пр. квасні яблока дуже добре, а длячого солодкі нездалі; з другої сторони знов длячого до соку з деяких овочів треба додавати цукру і кілько. Щоби розпочати ферментацию додає ся дріжджів, але можна також розчину лишити на воздусї і без дріжджів, бо як знаємо і у воздусї суть розроднї дрожджаків. Звичайно робить ся так, що для виробу пива або горівки додає ся до розчину дріжджів, але при виробі вина чи то з винограду чи з овочів дріжджів не додає ся, лиш спускає ся на розроднї з воздуха. Лиш часом, щоби виробити тим лїпше вино додає ся до вивисненого соку винних дріжджів. Аж до найновійших часів спорено, чи при ферментациї треба приступу воздуха і чи для правильної ферментациї треба щоби дрожджі росли, або чи й неростучі дріжджі можуть пиддержувати ферментацию. Отже річ має ся так: дріжджі можуть і не рости, а мимо того буде робити ся алькоголь з цукру, але рівночасно попри него роблять ся ще й побічні творива як ґліцерина, квас бурштиновий і т. п. через що ферментация не єсть так чиста, як тогди, коли дріжджі ростуть і творять ся молоденькі. Але дріжджі ростуть і множать ся лиш тогди, коли єсть приступ воздуха. Длятого найлїпше єсть в початком ферментациї дати воздухови приступ а аж пізнїйше, коли вже дріжджі розмножать ся, сперти приступ воздуха.

— **Віспа на листю грушок.** В послїдних двох роках появила ся на листю ще й грушкових хороба, котра богато наробила шкоди, а котру названо віспою грушковою, длятого, що зверха на листю або спід споду роблять ся міхурцї, листє схне а з ним гине і деревце. Причиною сеї хороби єсть малесенька мільга, зьвірятко подібне до того, що викликує у людий коросту, але так маленьке, що его не видко голим оком. В тих міхурцях на листю робить собі тота мільга малесеньку дїрочку, котрою влазить і вилазить та складає там звичайно з весни яєчка. В осени вилазять мільги з листків і лїзуть на пупінки, де зимують, і вже в пупінках роблять шкоду і ширять віспу грушкову. Пагінцї розвивають ся тогди дуже слабо, або й зовсїм нидїють. Одинокою радою на того шкідника єсть притинанє пагінців і нищенє листя зараженого тою хоробою.

— Як? спитав Роберт.

— Він не показав менї его. Але з его поведеня здогадую ся, що вас дуже оклеветано перед ним! Ви мусїли з кимсь говорити о полїтицї і може висловили ся надто вільнодумно.

— Знов то підозрінє о полїтику! Я мав-би говорити о полїтицї? Мене она нїчого не обходить. Я так на тім розумію ся як курка на перци. Я не говорив з нїким о полїтицї. Прошу вас, панно Валерие, що вас навело на таку гадку?

Валерия відповіла:

— Час дорогий! Ваша благородність, свободолюбність, ваша відраза перед насильством і несправедливостию, може довели все до того, що в розгарі розмови похвалили ви ті теориї, назвали їх пожиточними, хоч самі були би противні їм, колиб їх хто замінив в дїло.

Роберт скрикнув:

— І ви? І ви також? Прошу вас, нїчого так мало мене не цікавить як саме та справа. Часто цїлими тиждьнями не читаю нїякої ґазети. Люблю свою і вашу вітчину і шаную закони обох. О проче не журю ся і здаю всьо на Бога.

— То всьо, всьо так як я причувала! Всьо підла клевета! А тепер, знаю, не гнївайте ся, коли вам скажу, о що вас той незвістний доносчик обжаловує. Він називає вас — мушу таки сказати — провідником анархістів.

Роберт тупнув ногою і крикнув:

— Чи можлива така підлість?

— Але незвістник клеветник не вдоволив ся тим. Він вилив свою їдь і на голову вашого доброго стрия.

— Боже, коби я ту гадину дістав в мої руки.

— Під покривкою дивака, якого — як клеветник каже — ваш стрий удає, для осторожности і аби бути цїлком безпечним має він бути начальником і головним підпомагачем широко розповсюдненої шайки заговірників і за свої гроші удержує всюди анархістичних розбишаків!

Роберт мовчав хвилю обурений, відтак спитав:

— А ваш отець повірив клеветникови?

— Він єму не вірить — відповіла Валерия! Взагалї не любить вірити людям, котрі за труслив! виявити своє назвище

— Знак, що честний чоловік.

Елеонора за корчем ялївцю поклонила ся пану Фінкови.

— Але він підозріває вас, а зі мною поступив несправедливо.

Валерия хустиною заслонила очи. Пан хотів вийти із за корча, але Елеонора задержала его.

— Чи то має значити — спитав Анґлїєць — що той падлюка кинув ся і на вас?

— Не знаю, але догадую ся. Бо мій отець сварив на мене і заборонив менї відповідати на ваші поздоровленя.

— Чи ваш отець дасть менї поясненя?

Валерия відповіла, що не знає.

— Чи ви менї не вірите? — спитав тепер Роберт лагідним голосом. — Уважате, мене за безбожника, за анархіста?

— Нї! Але не сумнївайте ся і о менї, що я просила вас о нинїшні сходини, аби вас остеречи. Прошу вас, зробіть то для мене і не згадуйте нїкому о нашій розмові, особливо панні Роґґенгавзен. Я вас остерегла. А тепер будьте здорові; нехай Господь хоронить вас перед злими ворогами і добрими приятелями!

Валерия хотїла відійти, але Роберт вхопив еї руку і сказав:

— Дорога Валерие. Не можете що відійти. Ви богато для мене зробили і з чистим серцем. Але не вдячність, не сама пошана кидає мене до ваших ніг, лиш сильнїйше чувство, що вже давно в менї обудило ся.

— Мушу їти, пане Турнбель — боронила ся Валерия і то блїдла то червонїла.

— Не відвертайте своїх очий від мене. Они всьому винні. З тих очий моє сильне чувство черпає поживу, бо в них відбиває ся всьо красне і велике, що я у вас почитаю, так як ваша красна земля відбиває ся в своїх озерах!

Він притягнув тремтячу дївчину до себе і поцїлував еї в лице.

Але вернїм до давнїйших подій. Роберт і Валерия ще не прийшли до себе від першого поцїлуя, коли Саммі в найбільшім переполосї надбіг до них і крикнув:

— Бійте ся Бога, пане Роберте, зрада! Всьо пропало! Убийте мене, але я не міг инакше зробити. Ваші комнати отворені, всьо перешукане! Але не лиш то! Утік скажений пес! Як мене не було хтось отворив скриню і пес утік разом з ланцухом. Тепер сидить в корчах парку. Том каже, що бачив якогось мопса, як побіг до ставку, і хлептав там воду. То він.

Роберт поблід, а так само Валерия.

— Мої комнати отворені? Хто сьмів? — шептав молодий Анґлїєць.

— Ви хиба нинї не розумієте — крикнув наляканий слуга до наляканого пана. — Утік скажений пес! Він в парку, Том каже, що сидить в корчах, де мамка з Вілем пересиджує.

— Утїкайте, панно Валерие!

Роберт пустив ся до замку. Валерия ішла за ним. Не хотїла милого пустити самого напротив скаженого пса.]

— Стій! — роздав ся нараз голос старого Турнбеля. Властитель замку і др. Фарренкамп стояли на стежцї перед молодою парою. Они мусїли в корчах чатувати.

— Назад! До дому, коли вам житє миле! — крикнув до них Роберт громовим голосом.

— Ого! Опір — глумив ся др. Фарренкамп. — Видите, пане Турнбель, готовий бунт.

— Утїкайте, Валерие! — крикнув Роберт ще раз.

— Дочка Фінка не утїкає! — відповіла Валерия.

— Ратуйте дитину, пане Турнбель! Я убю пса.

Др. Фарренкамп подав ся трохи назад; але старий Турнбель заступив братаничеви дорогу і сопів:

— Не підете звідси, доки менї не відповісте!... То ти так мене підходиш, підлий?

Др. Фарренкамп підюджував:

— Як зсипати сьвіжо змолоче не збіже? Збіже найліпше зсипати верствою на 30 центим. грубою, а горох і фасолю або сімя конопельне лиш о половину так грубою верствою. Аж коли збіже на купі зовсім висхне, можна сипати на него другу верству. Дуже важна і конче потрібна річ, щоби навіть і зовсім сухе збіже розгортати і віячкою перевіяти. Коли треба конче зсипати вогке збіже, то можна повпихати в него кусні негашеного вапна, а оно буде витягати вогкість. Миши і щурі треба троїти, а котів в шпихлірі не держати, бо они занечищують збіже.

Всячина господарска.

— Як прятати мід? Хто хоче мід спрятати на довший час, повинен посудину з ним так щільно заткати, щоби не було приступу воздуха і аж тогди, коли мід зовсім счистить ся. Мід тягне дуже вохкість з воздуха в себе, подібно як сіль і длятого, коли стоїть в вохких місцях, в коморі або пивници, рідне з верха чим раз більше в спід і зачинає киснути. Коли же стоїть отвертий хоч би й в сухім місци, тратить свою арому. Длятого найліпше обвязувати посудину з медом міхуром, але задля чистоти треба підложити під него тоненький т. зв. шовковий папір, котрий можна де небудь купити. Коли мід скристалізує ся, зцукріє, то найліпше розтоплювати его на сонци, на вікні, або вложити посудину в теплу воду, лиш уважати, щоби не пукла.

— Кілько води випаровують дерева? Анґлієць Стеф. Галес обчислив ще тамтого столітя, що одна однїсенька головка капусти випаровує з себе на день за 12 годин 625 ґрамів води, а деревце грушкове, що важить яких 35 кільо, випаровує за 10 годин навіть аж 6 і пів кільо. В новійших часах обчислив Німець Гинель, що 1 гектар букового ліса від 1 липня до 1 грудня випускає у воздух в виді пари около 2 і пів до 3 і пів міліона кільоґрамів води. Щоби таку скількість води переробити в пару, треба би спалити пів міліона кільоґрамів камінного вугля або міліон і чверть кільоґр. дерева. Требаж мати на уваз̂і, що гектар букового ліса за сто літ дає що найбільше 600 куб. метрів дерева, котрі важать около 300.000 кільоґр. Як би водна пара не була так прозора як воздух, то ми виділи би як з кождого дерева виходить пара, як би дим з комина, а як би ми могли видїти всю ту воду, що іде в дереві попід корою аж до самих кінчиків листя, то був би то так чудесний водограй, якого не може бути красшого і штучнійшого на сьвітї.

— Сливки в оцтї. На 1 кільо цукру бере ся 4 децилїтри оцту, 8 дека цинамону і кілька звоздиків і заварює ся; відтак оббирає ся $1\frac{1}{2}$ кільо сливок і варить ся в тім оцтї. Опісля виймає ся сливки і вистуджує ся, а сок заварює ся, щоби став густійший, студить ся, зливає до слоя і складає сливки до него, а слої обвязує ся перґаміновим папером. — Другий спосіб: На 5 кільо що найкрасших сливок, добре доспілих і чисто обтертих, бере ся літру оцту, до того 2 і чверть фунта цукру, кусник цинамону і 8 до 10 звоздиків. Оцет, цукор і коріне варить ся і вкладає ся до него потрохи сливок. Скоро котрі зачнуть пукати, то їх виймає ся і складає ся до камінного горшка або слоя. Коли так вже всї сливки заварять ся, то їх наливає ся горячим оцтом. Через два дни опісля треба сок заварювати, по вистудженю палити на сливки, зазязати перґаміновим папером і держати на продувнім місци.

Переписка господарска.

Василь Р. в Лан.: Чи можна яре жито сіяти раз на 5 до 6 літ яко озиме, тепер в осени, а відтак назад кілька літ на весні?— Яре жито, то окрема сорта жита, котра має свої окремі прикмети, а найважнійшу су, що дозріває вже за 112 до 114 днів і не видержує студени. Яре жито в тім часі, значить ся в 17 тиждням, потребує около 2190 степенів тепла, підчас коли озиме жито потребує рости 280 до 322 днів або 46 неділь, а в тім часї потребує около 2950 степенів тепла. Отже розважте самі: Не в тім річ, чи ви яре жито будете сіяти раз на 5 до 6 літ в осени, але в тім,чи оно посіяне в осени, принесе вам хосен, чи зародить і як. Як би его посіяти тепер, то оно повинно би доспіти десь в половині січня — серед зими. А чи то пора до того? Чи есть потрібне тепло і всї инші потрібні услівя. Коли би Ви посіяли тепер яре жито, то Ви змушували би его, щоби оно зміняло свою натуру, перероджувало ся, і до того ще нагло. То виходить на таке, як би Вам хтось казав через зиму лежати на печи і не їсти нічого; видержите, то добре, а не видержите то нехай і так буде. Так само має ся річ і з сїянем ярого жита під зиму. Але в господарстві не на то щось робить ся, щоби сказати приповідкою: На двоє баба ворожила, або вмре або буде жила. Треба, щоби жила. Отже не ворожити на двоє! Господарити з повною сьвідомостию.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— **Ціна збіжа.** У Львові дня 21 вересня. Пшениця 7·50 до 7·75 Кор.; жито 6·30 до 6·50; овес 5·60 до 5·80; ячмінь пашний 5·40 до 5·70; ячмінь броварний 6·50 до 7·—; горох до вареня 7·50 до 12·—; вика —·— до —·—; сімя льняне —·—до—·—; сімя конопельне —·— до —·—; біб —·— до—·—; бобик —·— до —·—; гречка 0·00 до 0·00; конюшина червона 58·— до —·—; біла 40·65 до —·—; тимотка —·— до —·—; шведска —·— до —·—; кукурудза стара —·— до —·—; хміль—·— до—·—; ріпак новий 66·— до —·—. Все за 50 кільо loco Львів. — В Чернївцях дня 20 го вересня: Пшениця 7·70 до 7·80; жито 6·25 до 6·35; ячмінь броварний 6·— до 6·50; овес 5·60 до 5·75; кукурудза готова 6·40 до 6·50; ріпак готовий 13·50 до 13·75. Все за 50 кільо loco Чернівці. —

ТЕЛЕҐРАМИ.

Віденъ 22 вересня. Угорский мінїстер Сель був вчера на конференциї з ґр. Ґолуховским, а відтак з дром Кербером і Каллаєм.

Льондон 22 вересня. Ґен. Робертс доносить: Позаяк удало ся розбити Бурів коло Дорнберґа, то й опір в полудневій Оранії зломаний.

Токіо 22 вересня. Сполучений відділ войск Німців, Французів і Россиян заняв дня 20 вересня укріпленя Пейтен.

Берлин 22 вересня. Анґлійский кабінет ухвалив підперти всї предложеня, котрі наміряють остро виступити против Хінї.

Новий Йорк 22 вересня. Телеґрама доносить з Гавани, що більшість послів вибраних до нового парляменту Куби складає ся з ворогів Америки і ворохобників.

— Ви чули мр. Турнбель? Була бесіда о дитинї.

— Підлий клеветник! — сказав Роберт і відіпхнув лікаря на бік. — Бесіда о вашій дитинї, стрийку! Скажений пес есть в огородї.

— Дитячий викрут! — сьміяв ся Фарренкамп, уступаючи перед Робертом.

— Кажу, скажений пес — крикнув Роберт старому до уха. — Сидить в корчах, де есть мамка з дитиною. Як не схаменете ся, то я всю вину за нещесте, яке може лучити ся, звалю на вас.

— Скажений пес? — повторив стрий Турнбель хрипким голосом. — Я вже нинї привик до найскаженїйших річий, але яким способом...

— Як любите вашого сина, так правду вам кажу, що скажений пес! — відозвав ся знов Роберт і вирвав з землї кіл.

— Що тут діє ся? Що за крик? — спитав нараз сильний, грубий голос. Фабрикант мила зявив ся нагле між наляканими з рушницею на рамени.

Роберт, побачивши его, скрикнув:

— Слава Богу! Дайте рушницю, пане Фінк! скажений пес! — і сягнув за рушницю. Але Фінк не пустив еї.

— Тут нікого нема скаженого крім вас всїх — сказав поважно. — Рушниця в моїх руках безпечнїйша як у вас. Але що робить тут моя дочка? — спитав відтак, а др. Фарренкамп затер з вдоволеня руки.

В тім надбіг задиханий Саммі і доніс, що пес вийшов з корчів і біжить сюди.

— Мамка висьміяла мене! Каже, що ще нїколи не бачила такого сьмішного мопса. Она біжить за ним і киче его.

Зібрані пустили ся напротив пса. Лиш др. Фарренкамп не дуже спішив ся і скрив ся остаточно за пана Фінка. Відтак потягнув его за рукав і спитав:

— Чи то би мала бути правда? Рушниця набита?

— Трус! — воркнув Фінк.

Наперед всїх ішов Роберт з колом.

Нараз закрала ся Валерия до вітця вирвала ему в однїй хвили рушницю, побігла наперед і минула Роберта. Дармо він кликав на неї:

— Валерие, стережіть ся, не ідїть там!

Щезла за корчами. Бачено ще як она натягала курок і дивила ся за набоем.

Нараз роздав ся еї голос:

— Стій тихо! Дитина до гори! Висше! Не руш ся!

Відтак по хвили найбільшої тишини, роздав ся вистріл, а відгомін его розійшов ся по лісї. Старий Турнбель упав на колїна, заломив руки і крикнув:

— Моя дитина, мій син! Роздертий скаженим псом!

Фінк прикусив уста, аби не розсьміяти ся, підвів наляканого і сказав:

— Успокійтесь, пане! То мабуть не був скажений пес. — А до панни Роґенгавзен шепнув: — Той мопс повинен дістати память. Одно розумне сотворінє на тім замку і гине під підозрінем скажености.

Ще нїхто не бачив нї мамки нї пса, коли роздав ся за корчами голос Саммі'ого:

— Славно! Погиб на місци! Дитина здорова. Нікого не покусав. Панна его убила.

Відтак появила ся трохи налякана мамка з дитиною, що страшенно ревіла і Валерия, котру Роберт держав в обіймах.

Саммі все кричав як шалений:

— Коло самих ніг мамки повалила его. Знаменитий вистріл!

Фінк сказав до Елеонори:

— Хто знає який той мопс був тоненький, а які ноги має мамка, міг справдї побоювати ся.

Один одинокий, що не тїшив ся цїлою справою був др. Фарренкамп; він був блїдий як стїпа і дрожав.

— Не живий? Справдї цїлком мертвий?

Панна Елеонора відповіла ему:

— Можете без нїякої небезпечности для вашого житя іти до дому. Ах, я забула, ви тепер мешкаєте в корчах того парку.

(Дальше буде.)

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI

Ілюстрована часопись для женщин.

БЕЗПЛАТНО

4 томи повісти

Клим. Юноши „**Внучок**" — А. Мечника „**Ованес Огана**" — К. Лясковского „**Зужитий**" — Ст. Аріеля „**Улуди**"

за кождий чверть рік том

одержать як „ПРЕМІЮ" передплатники галицкі.

„TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI" в будучім 1900-тім, а в 42-ім році істнованя буде виходити під тим самим як доси літературним напрямом, з задержанем і на будуче дотеперішного отрудництва в специяльних відділах видавництва

MODY PARYSKIE

(2.000 рисунків і 12 великих аркушів з кроями і взірцями робіт жіночих) і

GOSPODARSTWO DOMOWE,

завдяки котрим наша часопись независимо від заспокоєня потреб ума образованої женщини, запевнює їй практичну хосенність ствердженої вартости.

Обітниць богатих на слова, заповідань улішшень і реформ, якими визначують ся більше менше всї проспектові оголошеня, уникали ми доси з принципу. Тим менше могли би ми уживати їх тепер, коли читаюча публика відповіла на проявлений в Tygodnik-у напрям дійстними доказами признаня, становлячими для редакциї цінну заохоту до постійности на обібраній дорозї.

Одинокою обітницею з нашої сторони, а радше сказавши, одиноким з'обовязанем, яке приймаємо, єсть стояти і дальше на основі тих пересьвідчень, котрі нинї вільно нам вже уважати тревалим звеном між часописию а читателями, а подаючи їм інформациї з проявів дійстного житя, вибирати зпоміж них лише ті, яких вартість і вплив на суспільність власну або чужу признаємо. Ту задачу хочемо виповнити як доси без тіни упереджень, сторонничої ненависти і взгляду на личний інтерес.

То всьо, що вільно нам нинї сказати о дусї і напрямі нашої працї на будуще.

Не спускаючи з уваги печаливого і безперервного постійного забезпеченя сотрудництва нашої часописи, маємо сказати кілька слів о тім, що ми в відділї белетристики приготовили для „TYGODNIK-A MÓD I POWIEŚCI" на будуючий рік.

Маєм запевнені працї: *Марії Родзевичівної*, *Віктора Гомулицкого*, *Володислава Ст. Рей монта*, *Севера (Ігн. Мацїйовского)*, *Володислава Уминьского* і многих инших.

В відділї поезиї звістнї читателям пера: *Казимира Глиньского*, *Миріяма*, *Лянгого*, *Ор-Ота* і инших, обіцяли нам свої твори на слідуючий рік.

Розпочинаємо рік 1900 двома творами повістевими:

Волод. Ст. Реймонта
повість п. з.:
І по многих днях. — І по многих лїтах....

Севера
повість п. з.:
Леґенда.

Услівя передплати разом з премією:

У Львові і Кракові:	
Чвертьрічно	1 зр. 80 кр.
Піврічно	3 зр. 60 кр.
Річно	7 зр. 20 кр.

В Галичинї з почтовою пересилкою;	
Чвертьрічно	2 зр. 20 кр.
Піврічно	4 зр. 40 кр.
Річно	8 зр. 80 кр.

Редактор ЯН СКИВСКИЙ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ приймає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA" у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).